

1 Zakon o dostopu do informacij javnega značaja /ZDIJZ/

1.1 Uvodna pojasnila

Zakon o dostopu do informacij javnega značaja /ZDIJZ/ (Uradni list RS, št. 24/2003, 61/2005) ureja postopek, ki vsakomur omogoča prost dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb. (1. člen)

1.2 Odločanje v upravnih stvareh na prvi stopnji po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja /ZDIJZ/

Postopek z zahtevo za dostop do informacije javnega značaja ali ponovno uporabo v organu vodi in v njem odloča predstojnik (župan) ali pooblaščen uradna oseba v skladu z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Če se prosilec v zahtevi sklicuje na prevladujoč javni interes za razkritje v skladu ZDIJZ (6. člen) ali če predstojnik ali uradna oseba oceni, da je potrebno uporabiti to določbo, o zadevi na predlog predstojnika odloči svet samoupravne lokalne skupnosti, če je zavezan organ samoupravne lokalne skupnosti, oseba javnega prava, katere ustanovitelj je samoupravna lokalna skupnost, nosilec javnih pooblastil ali izvajalec javne službe na ravni samoupravne lokalne skupnosti. (21. člen)

Zahteve prosilcev so največkrat razumljive in vsebujejo vse potrebne sestavine, pa tudi vsebine zahtev so takšne, da se jim praviloma ugodijo. V takem primeru zakon ne zahteva izdaje posebne odločbe o tem, da se je zahtevi ugodilo, temveč določa, da se o tem napravi uradni zaznamek. Vsebina tega uradnega zaznamka bo v tem, da bo uradna oseba navedla, kako je ugodila zahtevi (na primer, da je prosilcu pisno sporočila želeno informacijo; da je bilo na primer zeleno gradivo izročeno osebno prosilcu; da je bil sporočen spletni naslov ipd.). Uradni zaznamek bo zapisala v samem spisu oziroma na vlogi prosilca, navedla pa bo tudi datum ter se podpisala.

O zahtevi za ponovno uporabo organ izda pisno odločbo, če za ponovno uporabo zaračuna ceno ali določi druge pogoje v skladu z ZDIJZ. Zavrnjena odločba mora poleg ostalih sestavin vsebovati tudi obrazložitev razlogov, zaradi katerih je bila zahteva zavrnjena, ter pouk o pravnem sredstvu. Če organ zahtevo delno ali v celoti zavrne na podlagi določbe, mora v odločbi navesti osebo, ki razpolaga s pravicami intelektualne lastnine, ali vsaj navesti osebo, od katere je organ pridobil svoj obseg pravic intelektualne lastnine. (22. člen)

V primeru ugoditve zahtevi prosilca organ prosilcu nemudoma omogoči seznanitev z vsebino zahtevane informacije, in to tako, da mu jo da na vpogled ali tako, da mu zagotovi njen prepis, fotokopijo ali elektronski zapis. (25. člen)

ZDIJZ obravnava tudi primer, če prosilec meni, da posredovana informacija ni informacija, ki jo je navedel v zahtevi. Če poda zahtevo, da se mu omogoči seznanitev z informacijo javnega značaja, ki jo je navedel v zahtevi, mora organ o tej zahtevi odločiti nemudoma, najkasneje pa v roku 3 delovnih dni.

V primeru, da prispe zahteva za dostop do informacije javnega značaja (vloga prosilca) k nepristojnemu organu, mora organ, ki je prejel zahtevo, v primeru, da ne razpolaga z zahtevano informacijo javnega značaja, nemudoma, najpozneje pa v roku 3 delovnih dni od dneva prejema zahteve, odstopiti zahtevo organu, ki je glede na vsebino zahteve pristojen za njeno reševanje, in o tem obvestiti prosilca.

ZDIJZ posebej določa, da mora v primeru nepopolne zahteve uradna oseba organa pozvati prosilca, da jo v roku, ki ga določi, zahtevo dopolni (ta rok ne sme biti krajši od treh delovnih dni), ob tem pa je uradna oseba dolžna prosilcu nuditi ustrezno pomoč pri dopolnitvi zahteve. *(18. člen)*

V primeru, da organ zahtevo delno ali v celoti zavrne (iz razlogov, določenih z ZDIJZ), izda o tem pisno odločbo, ki mora poleg ostalih sestavin vsebovati tudi obrazložitev razlogov, zaradi katerih je bila zahteva zavrnjena, ter pouk o pravnem sredstvu. Šteje se, da je organ zahtevo zavrnil, če prosilcu ne omogoči dostopa do informacije javnega značaja in če tudi ne izda in ne vroči prosilcu odločbe o zavrnitvi. *(26. člen)*

ZDIJZ določa, da je organ dolžan o zahtevi prosilca odločiti nemudoma oziroma najkasneje v roku 20 delovnih dni od dneva prejema popolne zahteve. Navedeni rok se lahko v primeru, da organ potrebuje več časa za posredovanje zahtevane informacije javnega značaja (zaradi izločitve podatkov ali zaradi obsežnosti zahtevanega dokumenta), podaljša za največ 30 delovnih dni. O podaljšanju roka, vključno z obrazložitvijo razloga za podaljšanje, je organ dolžan odločiti s sklepom, ki ga vroči prosilcu. Sklep je organ dolžan sprejeti najkasneje v roku 15 delovnih dni po prejemu zahteve. V primeru uporabe določb drugega odstavka 21. člena ZDIJZ mora zavezani organ predložiti predlog odločitve pristojnemu organu v roku 15 delovnih dni od prejema zahteve, pristojni organ pa mora odločiti o zahtevi v nadaljnjih 15 delovnih dneh od prejema predloga odločitve. *(24. člen)*